

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ВИДАТКОВОЮ ЧАСТИНОЮ БЮДЖЕТУ МІСТА

Місцевий бюджет представляє собою форму утворення та використання грошових ресурсів, призначених для забезпечення завдань та функцій, віднесених до предметів ведення місцевого самоврядування. Місцевий бюджет є фі-

нансово-економічною категорією, інструментом вирішення проблем місцевого рівня [3]. Місцеві бюджети є головним каналом доведення до населення кінцевих результатів суспільного виробництва, спрямованих на суспільне споживання. Саме через них суспільні фонди споживання розподіляються в територіальному розрізах, тобто між окремими адміністративно-територіальними одиницями і соціальними групами населення.

Видатки місцевих бюджетів – це економічні відносини, які виникають у зв'язку з розподілом централізованих коштів, що перебувають у розпорядженні відповідних органів влади, та децентралізованих коштів, які є власністю місцевих органів влади. Регулювання бюджетних видатків виявляється насамперед в цільовому спрямуванні бюджетних коштів. Найважливішим принципом планування бюджетних видатків є додержання пропозиції розподілу коштів з урахуванням реальної необхідності в них. Видатки бюджету (як і доходи) на наступний рік до поточного року плануються з урахуванням результатів використання коефіцієнтів зростання [2]. Це дає змогу обґрунтувати доцільність збільшення бюджетних видатків і правильно спланувати їх на майбутнє.

Різні аспекти реформування місцевих бюджетів досліджувалися у працях багатьох українських науковців: Т. Єфименко, В. Зайчикової, О.Кириленко, І. Луніної, К. Павлюк, І. Чугунова та ін. Серед зарубіжних учених питаннями функціонування місцевих бюджетів займалися Р. Бірд, Л. Ігоніна, С. Їлмаз, Д. Кінг, В. Лебедєв, Р. Масгрейв, Г. Поляк, та ін.

Виконання місцевого бюджету м. Красноармійська Донецької обл. за видатками у 2009-2011 роках характеризують дані, наведені у таблиці 1.

Таблиця 1. -

Видатки місцевого бюджету
м. Красноармійська за 2009-2011 роки [4]тис.грн.

Видатки	2009	2010	2011		
			Затверджено місцевою радою	Фактичне виконання	Виконання затверджених місцевою радою, %
Усього	201195,5	199602,9	280011,2	270745,6	96,69
Загальний фонд	174429,6	184046,9	231605,1	227413,4	98,19
Спеціальний фонд	26765,9	15556,0	48406,1	43332,2	89,52

Виконання показника, затвердженого місцевою радою складає 96,69%, у т.ч. за видатками загального фонду – 98,19%, спеціального фонду – 89,52%.

Видатки, затверджені місцевими радами, не були виконані в повному обсязі як по загальному так і по спеціальному фондам у 2011 році.

Згідно зі статтею 61 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» видатки всіх бюджетів поділяються окремо на поточні видатки і видатки розвитку [1].

Поточні видатки – це витрати бюджету на фінансування мережі підприємств, установ, організацій та органів, які діють на початок бюджетного періоду, а також на фінансування заходів щодо соціального захисту населення, утримання апарату управління та служб органів місцевого самоврядування, соціального обслуговування та інших заходів. Кошти поточного бюджету спрямовуються на фінансування установ і закладів, що утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, і не належать до бюджету розвитку.

В основу побудови поточного бюджету покладені принципи: забезпечення достатнього рівня розвитку регіону, стабільність надходженню коштів; пріоритетний розвиток соціально-культурної сфери; наукова обґрунтованість видатків; обов'язковий характер виконання поточного бюджету.

Напрями використання поточного бюджету: соціальний захист та соціальне забезпечення; соціально-культурна сфера; охорона здоров'я; фізична культура і спорт; в видатки на житлове господарство; видатки на фінансування пасажирського транспорту; видатки на утримання органів влади.

До видатків розвитку належать витрати на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності, субвенції, кошти на реалізацію програми соціально-економічного розвитку міста, капітальне будівництво, придбання обладнання, транспортних засобів та іншої техніки, інші видатки на розширене відтворення, а також на фінансування субвенцій та на сплату основної частини боргу органів місцевого самоврядування. При нестачі основних поточних доходів бюджет розвитку може балансуватися за рахунок установлення місцевою владою нових місцевих податків, випуску позик, отримання субсидій і субвенцій з державного бюджету.

Структуру видатків місцевого бюджету за функціональною класифікацією у 2009-2011 рр. наведено на рис. 1. Більшість видатків місцевого бюджету м. Красноармійська спрямовується на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура та мистецтво, фізична культура і спорт). Зокрема, спостерігається значне зростання видатків на освіту у номінальному виразі та незначна зміна структури цих видатків. Вони зросли у 1,38 рази – з 48259,4 тис. грн у 2009 році до 66662,4 тис. грн. у 2011 році, а їх частка в загальному обсязі видатку місцевого бюджету коливалась у межах 29,2–32,4%. Частка видатків на охорону здоров'я змінювалась у межах 19,9-24,0% та зросла у номінальному виразі у 1,34 рази. Частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення у структурі видатків місцевого бюджету була також досить стабільною, у номінальному виразі збільшилась у 1,74 рази. Нестабільною виявилася частка субвенцій бюджетам вищестоящих рівнів, коливаючись від 5,7% до 21% за три роки.

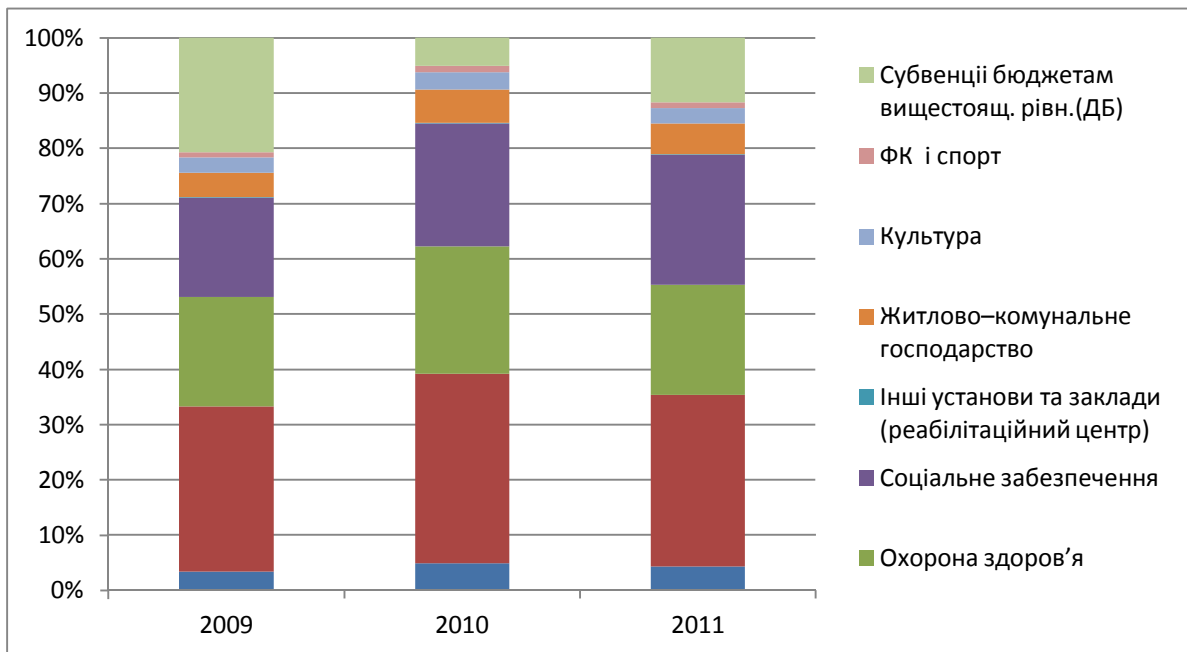

Рис 1. – Структура видатків місцевого бюджету за функціональною класифікацією у 2009-2011 роках

Як свідчить аналіз статистичних даних, частка видатків на соціально-культурну сферу і на економічну діяльність за останні 4 роки постійно змінюється, що пояснюється зміною пріоритетів бюджетної політики.

Таким чином визначено наступні висновки та пропозиції: склад і структура видатків місцевих бюджетів визначається їх економічним змістом та роллю в розподілі національного доходу; кошти, необхідні для здійснення органами місцевого самоврядування своїх повноважень, щороку передбачаються в Законі України про Державний бюджет України; співвідношення між поточним бюджетом і бюджетом розвитку нестабільне і в основному залежить від досягнутого рівня економічного та соціального розвитку регіону; бюджетні видатки мають певний економічний зміст, зумовлений суспільним способом виробництва, природою та функціями держави. Вони відіграють вирішальну роль у задоволенні потреб соціально-економічного розвитку країни; поточні видатки потребують негайного та своєчасного фінансування. Таке фінансування може забезпечуватись лише за наявності відносно стабільних джерел доходів.

Література

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». – [Електр. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97>
2. Бюджетний кодекс України. Науково-практичний коментар: станом на 1 берез. 2011р. / за ред. Л.К. Воронової, М.П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2011. – 608 с.
3. Вікіпедія // Вільна енциклопедія». – [Електр. ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki>

4. Офіційний сайт Красноармійського виконкому. – [Електр. ресурс] – Режим доступу:
<http://krasn-rada.gov.ua>